

Tanja Hakulinen

IKÄÄNTYNEIDEN PARISSA TOIMIVIEN  
VAPAAEHTOISYHDISTYSTEN KARTOITTAMINEN RAUMALLA

Vanhustyön koulutusohjelma  
2015

## IKÄÄNTYNEIDEN PARISSA TOIMIVIEN VAPAAEHTOISYHDISTYSTEN KARTOITTAMINEN RAUMALLA

Hakulinen, Tanja  
Satakunnan ammattikorkeakoulu  
Vanhustyön koulutusohjelma  
Syyskuu 2015  
Ohjaaja: Kankaanranta, Päivi  
Sivumäärä: 29  
Liitteitä: Kolme (3)

Asiasanat: Vapaaehtoistyö, vapaaehtoistoiminta, vapaaehtoisyhdistys, osallisuus, ikäihmiset.

---

Opinnäytetyön tarkoituksena ja tehtävänä oli selvittää, millä aloilla vapaaehtoisyhdistyksiä Raumalla toimii ja selvittää näistä, mitkä toimivat tai voisivat toimia ikäihmisten parissa. Tarkoituksena oli kerätä yhdistysten yhteystiedot sisältävä tiedosto Rauman kaupungin ikäkeskuksen käyttöön työkaluksi rakentamaan yhteistyötä kolmannen sektorin kanssa. Samalla oli tarkoitus opinnäytetyön kautta viestiä ja antaa palautetta sekä yhdistysten, että Rauman kaupungin suuntaan. Tarkoitus oli tiedottaa yhdistyksille ikäihmisten osallisuuden tärkeydestä ja rohkaista yhdistyksiä toimimaan ikäihmiset huomioiden. Tarkoitus oli aktivoida ja herättää yhdistykset ajattelemaan toimintamahdollisuuksiaan ikääntyneen tukemisen näkökulmasta ja nähdä ikäihmiset mahdollisina toimijoina. Tavoitteena oli, että yhdistysten ja kaupungin välinen yhteistyö lisääntyy.

Opinnäytetyö toteutettiin Rauman kaupungin ikäkeskuksen tilauksesta. Opinnäytetyössä kartoitettiin ja selvitettiin raumalaiset vapaaehtoisyhdistykset, jotka toimivat ikäihmisten parissa. Kysely lähetettiin raumalaisille vapaaehtoisyhdistyksille ja heiltä tiedusteltiin heidän kiinnostustaan yhteistyöhön Rauman kaupungin kanssa. Kyselyssä selvitettiin myös yhdistyksen toimintamuotoja ja kehittämisajatuksia sekä tuotiin esille ikäihmisten huomioimisen hyödyllisenä ja tärkeänä yhdistystoiminnassa. Opinnäytetyön aineisto kerättiin syksyllä 2014 ja menetelmänä käytettiin sähköpostitse, kirjeitse ja puhelimitse toteutettua kyselyä, jossa oli yhteensä kuusi avointa kysymystä. Lähetetyistä kyselyistä, joita oli 289 kappaletta, 41 yhdistystä vastasi kyselyyn.

Opinnäytetyön tuloksena saatiin sähköinen tiedosto, johon on koottu raumalaisia yhdistyksiä toimialoineen ja yhteystietoineen. Vastanneet vapaaehtoisyhdistykset edustivat erilaisia toimialoja ja olivat kiinnostuneita yhteistyöstä Rauman kaupungin kanssa. Uusia toimintaideoita, kuten asiantuntijaluentoja ja yhdessä liikkumista saatiin herättyä yhdistystoiminnassa ikäihmisten näkökulmaa palvelleen.

## SURVEY OF THE VOLUNTARY ASSOCIATIONS OPERATING WITH THE ELDERLY PEOPLE AT RAUMA REGION.

Hakulinen, Tanja  
Satakunta University of Applied sciences  
Degree Programme in Elderly Care  
September 2015  
Tutor: Kankaanranta, Päivi  
Pages: 29  
Appendix: Three (3)

Key words: Voluntary service, voluntary work, voluntary associations, participation, elderly people.

The purpose of this study was to explore the voluntary associations in the Rauma region and to review the areas which the associations operate and to find out the associations, which currently work or could work with elderly people. The idea was to collect contact information of the voluntary associations into one electronic file, which could be used as a tool for Rauma town's center for the elderly, when creating collaboration with the third sector. The second intention was to inform and give feedback through the study to the associations and to Rauma town. The aim was to notify the associations about the importance of involving the elderly people in planning and to active and to encourage the associations to consider the possible activities from the elderly people's point of view and furthermore to see the elderly people as possible actor. The goal was to enhance the cooperation between the voluntary associations and Rauma town.

The study was ordered by the center of the elderly of Rauma town. This survey was made among the Rauma regions voluntary associations that operates with the elderly people. Questionnaires were sent to the Rauma region's voluntary associations asking their interest in collaboration with Rauma town, their operation models and their development ideas. In addition the survey also pointed out the advantage and importance of taking the elderly people into consideration in operations of associations. The research data was collected during the autumn of 2014. The research method was survey and the survey inquiries were sent by email and mail and few surveys also were conducted via telephone. The research inquiry included six open-questionnaires. The inquiry was sent to 289 associations of which 41 responded to the survey.

As a result of the study an electronic file that gathers the operation sectors and contact information of the Rauma region associations was created. The voluntary associations, which responded to the survey represented a variety of operation sectors and they were interested in working together with the Rauma town. New ideas for activities, such as lectures given by specialists, and starting to arrange different kinds of physical exercises for elderly as joint ventures, were taken into consideration among the associations.

# SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	5
2	VAPAAEHTOISTOIMINTA .....	6
2.1	Vapaaehtoistyö ja vapaaehtoistoiminta.....	6
2.2	Kolmas sektori .....	7
2.3	Osallisuus.....	8
3	VAPAAEHTOISTOIMINNAN MOTIIVIT JA MERKITYS.....	9
3.1	Vapaaehtoistoiminnan motiivit.....	9
3.2	Vapaaehtoistoiminnan merkitys ikäihmisillä.....	11
3.3	Vapaaehtoistoiminnan merkitys yhteiskunnalle .....	12
4	TUTKIMUKSEN TARKOITUS JA TEHTÄVÄT.....	13
5	TUTKIMUKSEN TOTEUTTAMINEN .....	14
5.1	Tutkimusmenetelmä.....	14
5.2	Tutkimuksen kohderyhmä .....	16
5.3	Aineiston keruu.....	17
5.4	Aineiston analysointi .....	18
6	TULOKSET .....	18
6.1	Yhdistysten toimialat .....	19
6.1.1	Vastanneet yhdistykset .....	20
6.2	Ikäihmisten osallisuus yhdistyksen toiminnassa.....	21
6.3	Ikäihmisten mukaan ottaminen toimintaan tai toiminnan kohteeksi .....	21
6.4	Yhdistysten sisäinen kehitystarve .....	22
6.5	Rauman kaupungin kanssa tehtävä yhteistyö .....	22
7	JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA .....	24
	LÄHTEET.....	29
	LIITTEET	

## 1 JOHDANTO

Opinnäytetyöni aiheena on vapaaehtoistoiminta. Aihe on ajankohtainen, sillä uusi vanhuspalvelulaki velvoittaa kuntia yhteistyöhön kolmannen sektorin kanssa (Laki ikäänntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta ja iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvuluista 980/2012, 2§). Ajankohtaisuuden lisäksi aihe on hyödyttää vapaaehtoistyön molempia osapuolia; niin tekijää kuin kohdettakin. Vapaaehtoistoimintaan osallistuvalla toiminta tarjoaa elämänlaatua ja hyvän vanhenemisen kokemuksia, Osallistuminen on eläkeiän selviytymiskeino. Toiminta tuo elämänhallintaa ja korostaa positiivisesti aktiivisen ikäihmisen kuvaa. (Haarni 2010, 163-167.) Yhteiskunnalle vapaaehtoistoiminta on merkityksellistä yhteiskunnan toiminnan ja hyvinvoinnin kannalta. Se lisää kansalaisten aktiivisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia. Vaikka vapaaehtoistoiminnalla ei voida vastata lakisäateisiin yhteiskunnan palvelutarpeisiin, se toimii merkittävänä tukena julkiselle sektorille. Vapaaehtoistoiminnassa tapahtuu vuorovai-  
kutusta ja sosiaalista kanssakäymistä ihmisten välillä, joka vahvistaa yhteiskunnan sosiaalista pääomaa ja lisää hyvinvointia. (Tuomela 2010.)

Aihevalintani taustalla on pitkään jatkunut ja monipuolinen kokemus vapaaehtoistoiminnasta erilaisissa yhdistyksissä sekä oppi osallistavasta paikallisesta kehitystyöstä maaseudulla.

Opinnäytetyön tarkoituksena on selvittää raumalaisia yhdistyksiä, jotka toimivat tai voisivat toimia ikäihmisten parissa. Tavoitteena on kyselyn avulla koota ikäihmisten parissa toimivat yhdistykset toimialan mukaan ja liittää ne yhteystietojen kera sähköiseen tiedostoon. Tarkoitus on, että Rauman kaupunki voi jatkossa hyödyntää tiedostoa kehittäessään yhteistyötä vapaaehtoisyhdistysten kanssa. Kyselyn kautta yhdistykset voivat antaa palautetta Rauman kaupungille. Tavoitteena on myös saada viesti kaikille löydetyille yhdistyksille ikäihmisten osallisuuden tärkeydestä ja rohkaista yhdistyksiä toimimaan ikäihmisten huomioiden. Tarkoitus on herättää yhdistykset ajattelemaan toimintamahdollisuuksiaan ikäänntyneen tukemisen näkökulmasta. Kyselyn saatekirjeessä ja sen yhteydessä tuon esille vapaaehtoistoiminnan yhteiskunnallisia hyötyjä.

Tuon esille ikärakenteen muutoksen aiheuttaman tarpeen huomioida ikäihmiset yhdistysten toiminnassa. Tavoitteena on lisätä toimintaa ikäihmisille. Tarkoitus on yhteistyökyselyn avulla aktivoida yhdistyksiä.

Tämän opinnäytetyön on tilannut Rauman kaupungin ikäkeskus. Ikäkeskuksen tehtävänä on toimia ja kehittää Rauman kaupungin vanhustyötä mm. ennaltaehkäisevässä työssä ja omaishoidossa. Näiden yhteydessä vapaaehtoisyhdistykset ovat tärkeitä toimijoita. Vapaaehtoisten toimijoiden kartoittaminen tuo Rauman kaupungille lähtökohdan suunnitelmalliseen yhteistyöhön ja osallistamiseen ikäihmisten hyvinvoinnin ja toimintakyvyn lisäämiseksi. Tällä hetkellä pääasiallinen yhteistyö vapaaehtoisten kanssa tapahtuu järjestöalossa muutamien aktiivisten järjestöjen toimesta. Tarkoitus olisi löytää yhdistyksistä lisää vapaaehtoistoimijoita ikääntyneiden pariin toimimiseen. Raumalla on valtaisa määrä aktiivisia yhdistyksiä, jotka toimivat yhteiskunnallisesti arvokkaalla asialla. Tarkoitus olisi tuoda lisää tietoa yhdistyksille siitä, että heidän toiminnallaan ja osallisuudellaan on iso vaikutus raumalaisten ikäihmisten hyvinvointiin ja toimintakykyyn.

## 2 VAPAAEHTOISTOIMINTA

### 2.1 Vapaaehtoistyö ja vapaaehtoistoiminta

Vapaaehtoistyö on yleinen suomalainen asiasana, jota käytetään vapaaehtoistoiminnasta. Ne toimivat synonyymeinä toisilleen. Rinnakkaistermejä ovat mm. auttaminen, avustustoiminta, hyväntekeväisyys, lähimmäispalvelu, naapurityö, sosiaalityö, talkoot, tukihenkilö, vanhustyö, yhdyskuntatyö ja ystävätoiminta. Vapaaehtoistoiminta kuuluu ryhmiin sosiaalipolitiikka, yhteiskuntapolitiikka, sosiaaliturva, terveydenhuolto ja asuminen. (VESA-Verkkosanasto 2015.)

Vapaaehtoistyö määritellään Euroopan parlamentin mietinnössä vuonna 2008 kolmella kriteerillä:

- 1) Vapaaehtoistyö on palkatonta, eikä sitä tehdä taloudellista palkkiota vastaan.

- 2) Sitä tehdään omasta vapaasta tahdosta.
- 3) Se hyödyttää kolmatta osapuolta oman lähipiirin ulkopuolella.

Vapaaehtoistyö voidaan jakaa myös erilaisiin tyyppeihin, kuten vertaistuki ja vastavuoroinen apu, auttaminen, kampanjat ja edunvalvonta sekä osallistumalla vaikuttaminen. (Valliluoto 2014, 12-14.)

Vapaaehtoistyöllä ymmärretään palkatonta, omasta tahdosta tehtyä yleishyödyllistä työtä ja toimintaa, joka on usein organisoitu jonkin tahon, esimerkiksi yhdistyksen taholta (Ikäinstituutti [www-sivut](http://www.sivut). Vapaaehtoistoiminnan periaatteet. 2015).

## 2.2 Kolmas sektori

Kolmas sektori käsitetään yksityisen, julkisen sektorin ja kansalaisten väliin jäävänä yleishyödyllisenä, yhteiskunnallisena sektorina (Humalajoki 2014).

Kolmannella sektorilla tarkoitetaan järjestöjä, yhdistyksiä, säätiöitä tai osuuskuntia. Kolmas sektori on merkittävä tulevaisuuden voimavara kun vastataan yhteiskunnan palvelujen saatavuuteen. Kolmas sektori tukee sosiaalisesti kestävästä yhteiskunnan tavoitteiden saavuttamista. Tavoitteena sosiaali- ja terveysministeriön strategiassa ”Sosiaalisesti kestävä Suomi 2020” on, että yhteiskunta kohtelee kaikkia yhteiskunnan jäseniä reilusti ja vahvistaa osallisuutta. (Hirvonen & Markkanen 2014, 8.)

Kolmas sektori on monitahoinen käsite. Se käsittää muun muassa aatteellisen työn, riippumattoman sektorin ja siviiliyhteiskunnan. Kolmannen sektorin yhteiskuntatieteellinen määritelmä tarkoittaa sitä yhteiskunnan osaa, joka sijaitsee yksityisen ja julkisen sektorin välillä ja joka kuvaa yksilöä ja sen sosiaalista elämää. Kolmannen sektorin organisaatiot ovat yleishyödyllisiä, voittoa tavoittelemattomia järjestöjä. Kolmas sektori on osa kansalais- ja siviiliyhteiskuntaa ja se edellyttää aatteellista osallistumista ja vapaaehtoisuutta. Kolmas sektori vastaa yleishyödyllisestä sosiaalisesta toiminnasta ilman pyrkimystä taloudelliseen voittoon. Toimintaan liittyy vapaaehtoistyötä, kansalaisaktiivisuutta ja järjestötoimintaa. Kolmannen sektorin toimijat ovat esimerkiksi järjestöjä ja liittoja ja näiden jäsenyhdistyksiä. Yksityinen sektori taas toimii markkinaehtoisesti ja tavoittelee voittoa. Yksityisellä sektorilla toimivat yritykset. Julkinen sektori

puolestaan on muodollinen ja julkinen, mutta voittoa tavoittelematon. Julkisen sektorin toimijoita ovat valtio ja kunnat. (Nyman 2010, 4-5.)

### 2.3 Osallisuus

Osallisuuteen kuuluvat esimerkiksi käsitteet osallistuminen, osallistaminen, vaikuttaminen ja valtaistaminen. Osallisuus käsitetään henkilön sidosta johonkin yhteisöön tai mukanaolona yhteisöllisesti tärkeässä tapahtumassa. Osallisuudessa kuulutaan johonkin, johon on omaehtoisesti sitouduttu, otettu vastuu ja vaikutettu. (Jelli-järjestöpalvelun [www-sivut 2015](#).) Osallisuus on osattomuuden vastakohta. Osaton ei ole mukana. Hän on voinut jäädä paitsi sosiaalisista suhteista ja yhteiskuntajärjestelmästä. Osallisuus perustuu tunteeseen ja kokemuksellisuuteen. Vapaaehtoistoiminta on antoisa tapa tuottaa osallistumista ja osallisuutta. (Harju 2005.)

Osallistamisella tarkoitetaan ikäihmisten mahdollisuutta olla vaikuttamassa yhteisön jäsenenä yhdistyksissä ja kansalaisina yhteiskunnassa (Sosiaali- ja terveysministeriö 2013, 17). Osallistaminen on eräs tärkeä ikäihmisten parissa tehtävän sosiaalityön tavoitteista. Osallistamiseen tarkoittaa kansalaisen kehottamista osallistumaan johonkin yhteiskunnalliseen toimintaan. (Jelli-järjestöpalvelun [www-sivut 2015](#).)

Osallistuminen on eristäytymisen vastakohta. Innostamalla osallistumaan, eli osallistamalla, ikäihmiset nähdään tasavertaisina ja aktiivisina kansalaisina. (Kurki 2007, 80-82.) Vapaaehtoistoiminta perustuu idealismiin ja toimintaan houkuttaa ihmisen luonnollinen tarve sitoutua ja auttaa muita. Vapaaehtoistoiminta on kuitenkin aina osallistumista ja yhteistyötä muiden ihmisten kanssa. Vapaaehtoistoiminta on yhteisöllistä osallistumista ja se vahvistaa vastuun tunnetta. Se on askel kohti kansalaisyhteiskuntaa, koska se on osallistavaa ja sitouttavaa. (Kurki 2007, 128-130.) Osallistuminen on yleinen käsite liittyen kansalaisen demokraattiseen rooliin yhteiskunnassa. Sosiaalinen osallistuminen vaatii mukaan useita kansalaisia. Toiminnallinen osallistuminen merkitsee aktiivista tekemistä ja toimintaa. Kansalaisosallistumisesta puhutaan, kun osallistuminen toimintaan on mahdollisuus vaikuttaa ja hoitaa yhteisiä asioita. (Jelli-järjestöpalvelun [www-sivut 2015](#).)

### 3 VAPAAEHTOISTOIMINNAN MOTIIVIT JA MERKITYS

#### 3.1 Vapaaehtoistoiminnan motiivit

Vapaaehtoisilla toimijoilla on useita eri syitä tulla mukaan vapaaehtoistyöhön. Syyt voivat olla jaloja. Heillä voi olla halu auttaa muita ihmisiä ja he voivat tuntea halua antaa takaisin sitä mitä ovat saaneet. Heillä voi olla halu muuttaa maailmaa ja usko vapaaehtoistoiminnan tarkoitukseen. Kansalaisvelvollisuus ja uskonnollinen vakaus voivat myös olla motiivina osallistumiselle. Itsekkäämpiä syitä voi olla halu oppia uutta, tavata uusia ystäviä, tuntea itsensä tarpeelliseksi ja olla mallina omille lapsilleen. (Väisänen 2010, 5.)

Haarni esittää tutkimuksessaan ja teoksessaan “Kolmas elämä” osallisuuden motivaatioita. Ryhtyminen vapaaehtoistoimintaan on eläkeläisille keino rytmittää arkea työelämän jälkeen mielekkäällä tekemisellä. Ikäihminen voi kokea vapaaehtoisena toimimisen jatkona työelämälle tai korvaavana tekemisellä työuran jälkeen. Haarnin tutkimuksessa osa toimijoista koki haluavansa jotain muutosta elämässään, jonka eläke mahdollisti. Oma hyvinvointi on tärkeä syy osallistumiselle. Eläkeikäiset tunnistavat motiivinsa toimintaan mukaan lähtiessään hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yhteydestä. Hyvinvoinnin osina nähdään fyysinen ja psyykinen hyvinvointi sekä sosiaalinen vuorovaikutus. Motivoivia seikkoja ovat myös osallistumisen ilo, jota ei pidä unohtaa. Jotkut osallistuvat vapaaehtoistoimintaan arvojensa mukaan ja osallistuminen koetaan kunnia-asiana. Yhdistystoiminnassa saatu vastuu ja sen kantamisesta saatava palkitseminen on joillakin motivaationa. Vielä eräs seikka, mikä saa ikäihmiset osallistumaan on itseilmaisun tarve. Intohimo itsensä ilmaisuun ja tekemiseen näkyy osallistumisena luoviin harrastuksiin, kuten käsityö- ja taideyhdistyksiin. (Haarni 2010, 51-156.)

Vapaaehtoismotivaation” timanttimali”, eli motivaatioteoriat Anne Birgitta Yeungin mukaan:

1. Antaminen ja saaminen. Vapaaehtoistoiminta on toisille antamista ja siitä saa itse hyvän olon tunnetta. Vapaaehtoistoiminta tarjoaa mahdollisuuksia toteuttaa itseään ja antaa kokemuksia lahjakkuudesta, kyvykkyydestä sekä luovuudesta. Toimiminen antaa iloa ja on mielekästä. Vapaaehtoisesta toimimisesta saadaan emotionaalisia palkintoja.
2. Läheisyys ja etäisyys. Toiminnan vapaaehtoisuus tarjoaa mahdollisuuden valita etäisyyden muihin ihmisiin. Vapaaehtoistoiminta tarjoaa myös etäisyyttä muuhun arkeen. Vapaaehtoistoiminta on joustavaa eikä sitä sido tiukka byrokratia. Vastuunoton toimintaan ja sitoutumisen voi itse määrittellä. Tärkeä motivaation piirre on ryhmään kuuluminen ja uusien ihmisten tapaaminen. Me-henki ja vuorovaikutus ja toiminnan sosiaalisuus ovat tärkeitä motivaatioita. Oman ja muiden elämien pohdinta motivoi toimimaan.
3. Jatkuvuus ja uuden etsintä. Tutun aihepiirin parissa toimiminen houkuttaa, mutta halutaan oppia uuttakin. Moni haluaa tehdä vapaaehtoistyötä palkkatyön jatkeena. Oma hyvinvointi motivoi osallistumaan, koska vapaaehtoistoiminnan avulla pysyy aktiivisena. Kiinnostava toiminta motivoi ja oma elämänpiiri laajenee.
4. Toiminta ja pohdinta. Arvot ja aatteet toimivat motivaationa. Halutaan toimia jonkin ideologian hyväksi. Vapaaehtoistoiminta tarjoaa paikan omalle henkiselle kasvulle ja henkilökohtaisten asioiden käsittelylle. Vapaaehtoistyö on toimintaa, jota ihmisillä on tahto tehdä. (Nylund & Yeung 2005, 104-125.)

### 3.2 Vapaaehtoistoiminnan merkitys ikäihmisillä

Vapaaehtoisina toimineilla on kokemuksia, että fyysinen terveys, hyvinvointi ja kunto ovat kohentuneet (Väisänen 2010, 5). Yhdistystoimintaan osallistuville toiminta tarjoaa elämänlaatua ja hyvän vanhenemisen kokemuksia. Osallistuminen on eläkeiän selviytymiskeino. Toiminta tuo elämänhallintaa, ja korostaa positiivisesti aktiivisen ikäihmisen kuvaa. Osallistuminen koetaan etuisuutena ja virkistävänä asiana. (Haarni 2010, 163-167.)

Osallistuminen sosiaalisiin yhteisöihin, kuten vapaaehtoisyhdistykseen, koetaan keinona ehkäistä syrjäytymistä ja eristäytymistä. Tämä sosiaalinen osallisuus luo yhteenkuuluvuuden tunteen, tunteen kansalaisuudesta ja tähän liittyvästä vaikuttamisen mahdollisuudesta. (Haverinen, 2008, 232.)

Vapaaehtoistoiminta hidastaa koettua terveydentilan huononemista, toimintakyvyn alenemista ja masennusoireiden lisääntymistä. Tyytyväisyys ja onnellisuus on huomattu vapaaehtoistoimintaan osallistumisen positiivisiksi seurauksiksi. On tutkittu, että vapaaehtoistoiminnan parissa toimivien ikäihmisten kuolleisuus on vähäisempää. Myös koettu terveydentila on heillä parempi. Vapaaehtoisina toimivat iäkkäät ovat tyytyväisempiä elämäänsä, kuin ne, jotka eivät osallistu. Vapaaehtoistoiminta torjua alakuloa ja suojaa masennusoireilta. (Haarni 2010.)

Yksinäisyys on suurimpia ongelmia ikäihmisten keskuudessa. Niin pitkään, kun mahdollista, tulee ikäihmiset osallistua esimerkiksi kuulumaan yhdistystoimintaan, jossa voidaan jakaa kokemuksia, kuunnella ja tulla kuulluksi. Yhteisöön kuulumisen tunnetta tulee tukea. (Kurki 2007, 97-98.)

Vapaaehtoistyö on kansalaistoimintaa ja vapaaehtoistoimija on aktiivinen kansalainen. Vapaaehtoistoimija toimii omama itsenään ja persoonallaan, tekee työtä muiden hyväksi. Hän välittää muista ihmisistä ja yhteiskunnan asioista. Toiselta suunnalta nähtynä vapaaehtoistoiminta kehittää ihmistä itseään. Se jalostaa arvomaailmaa ja vahvistaa ihmisen identiteettiä. Vapaaehtoistoiminta parantaa ihmissuhdetaitoja, taitoa toimia ja vaikuttaa. (Harju 2005, 70.)

### 3.3 Vapaaehtoistoiminnan merkitys yhteiskunnalle

Vapaaehtoistoiminta on merkityksellistä yhteiskunnan toiminnan ja hyvinvoinnin kannalta. Vapaaehtoistoiminta lähtee kansalaisista ja sen tarpeista. Se lisää kansalaisten aktiivisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia. Vapaaehtoistoiminnalla ei voida vastata lakisääteisiin yhteiskunnan palvelutarpeisiin, mutta se toimii tukena julkiselle sektorille. Vapaaehtoistoiminnassa tapahtuu vuorovaikutusta ja sosiaalista kanssakäymistä, joka vahvistaa yhteiskunnan sosiaalista pääomaa ja lisää hyvinvointia. (Tuomela 2010.) Vapaaehtoistoiminnan rooli tulee lähivuosina lisääntymään voimakkaasti kuntien tulevaisuuden haasteisiin vastaamisessa. Vapaaehtoisyhdistykset eivät pärjää ilman kuntien tukea. Toimiakseen julkisen sektorin apuna vapaaehtoisyhdistykset tarvitsevat onnistuakseen mm. johtamista, koulutusta ja työnohjausta. (Väisänen 2010, 35.)

Yhdistystoiminnan tarkoituksena on toimia kansalaisen etujen ja kiinnostuksen kohteiden mukaisesti. Vapaaehtoistoiminta yhdistyksissä on siten kansalaisen yhteiskunnallista vaikuttamista yhteisiin asioihin. Yhdistysten rahoitusmahdollisuudet suosivat projektimaista toimintaa. Tämä vaatii yhdistystoiminnalta enemmän hallinnointia ja organisointia (Iivonen A. 2005, 7-12). Vapaaehtoistoiminta tuo yhteiskunnalle tietojen ja taitojen omaksumista. Oppiminen on voimavara kansalaiselle, yhdistykselle sekä yhteiskunnalle. (Fields 2005, 17-25.)

Vapaaehtoistoiminnalla on merkittävä osuus kulttuurin rakentamisessa. Kulttuuri on toiminnallista ihmisen arkeen kuuluvaa mielekästä toimintaa. Se on osallisuutta, vaikuttamista ja luovaa toimintaa. Vapaaehtoistoiminta on talkootyötä ja sillä on pitkät perinteet Suomen historiassa. Talkootyöllä tehdään yhdessä omaksi iloksi ja hyödyksi muille. (Tahvanainen 2005, 29.) Kansalaistoiminta ja sitä kautta toiminen sivistä. Yhteiskunnallinen toiminta ja osallistuminen on sivistystä. Perinteen tunnistaminen ja omaksuminen, oivallus jatkaa sitä toiminnan kautta. (Ojanen 2005, 43-45.)

Kansalaisjärjestöjen, joiden alaisuudessa useat yhdistykset toimivat, tehtävänä on yhdessä toimien ajaa yhteisesti tärkeiksi koettuja asioita. Ne ovat syntyneet tarpeesta ja etsivät vastauksia yhteiskunnan tuomiin haasteisiin. Yhdistyksillä on merkittävä rooli yhteiskunnassa osallisuuden, hyvinvoinnin ja sosiaalisen pääoman rakentamisessa. Toiminta luo sosiaalista pääomaa eli yhteiskunnan toimintaa edistäviä verkostoja, vastavuoroisuutta ja luottamusta. (Ilvonen E. 2005, 81.)

Ikäihmiset ovat merkityksellisessä asemassa yhteiskunnassamme. Yleinen käsitys "vanhuudesta" liitetään kuitenkin heikkouteen ja tuottamattomuuteen. Ikäihmisen asema on nyky-yhteiskunnassamme huono. Sosiaaliset palvelut käsitetään ikäihmisten osalta hoivan ja hoidon antamisena. Muutosta syntyy, jos alamme ajatella ihmiskäsitystä ilman ikäkäsitystä- ja määritelmää. Ikäihmiset itse ovat avainasemassa ja he ovat aktiivisia ja osallistuvia. Ikäihmiset voivat toimia ja organisoitua yhteiskuntaa tukevana ja uudistava voimana. (Kurki 2007, 24-25.) Ikäihmiset voivat tehdä vapaaehtoistyötä siinä, missä muunkin ikäiset ihmiset. Heillä on mahdollisuuksia moniin toimiin yhdistyksissä. He voivat auttaa vanhuksia arjen askareissa, hoitaa lapsia, auttaa vammautuneita, maahanmuuttajia ja muita apua tarvitsevia. He voivat tukea muita ja toisiaan osallistumaan kulttuurielämään. Yhteiskunnassamme on paljon syrjäytyneitä tai väliinputoajia, joita yhdistykset auttavat. Ikäihmisillä on tietoa ja taitoa, esimerkiksi ammattinsa ansiosta, olla tärkeänä apuna ja luomassa uusia mahdollisuuksia toimintaan. (Kurki 2007, 131.)

#### 4 TUTKIMUKSEN TARKOITUS JA TEHTÄVÄT

Koska ikäihmisten määrä tulee jatkuvasti nousemaan lähitulevaisuudessa, on tärkeää huomata heidät yhteiskunnallisena voimavarana (Ikäinstituutin www-sivut. Vanheneminen voimavarana. 2015). Raumalla halutaan ottaa kolmas sektori ja vapaaehtoisyhdistykset mukaan yhteistyöhön parantamaan ikäihmisten hyvinvointia. Ikäihmiset vapaaehtoistoimijoina tukevat ammattihenkilöstön työtä ja samalla parantavat taloudellista ja sosiaalista kestävyyttä.

Tutkimuksen tarkoitus on

1. Selvittää millä aloilla vapaaehtoisyhdistyksiä Raumalla toimii.
2. Selvittää raumalaisia yhdistyksiä, jotka toimivat tai voisivat toimia ikäihmisten parissa.
3. Selvittää yhdistysten yhteystiedot ja koota ne yhteen.

Tarkoitus on viedä viesti kaikille löydetyille yhdistyksille ikäihmisten osallisuuden tärkeydestä ja rohkaista yhdistyksiä toimimaan ikäihmisten huomioiden. Tarkoitus on aktivoita ja herättää yhdistykset ajattelemaan toimintamahdollisuuksiaan ikääntyneen tukemisen näkökulmasta ja nähdä ikäihmiset mahdollisina toimijoina.

Tavoitteena loppujen lopuksi on, että yhdistysten ja kaupungin välinen yhteistyö lisääntyy. Sen tarkoitus on tulla lisäämään aktiivisuutta ja sosiaalisuutta ikäihmisille antaen sitä heille palvelun muodoissa mutta myös kutsuen heitä osallistumaan toiminnan järjestämiseen.

## 5 TUTKIMUKSEN TOTEUTTAMINEN

### 5.1 Tutkimusmenetelmä

Tutkimusmenetelmänä käytin kyselyä. Keräsin aineiston kyselylomakkeen avulla, jossa esitin avoimia kysymyksiä. Kohdehenkilöt, jotka tutkimuksen otoksen muodostivat, olivat raumalaisten yhdistysten puheenjohtajia tai sihteereitä. Kyselyn etuna oli mahdollisuus laajaan otantaan. Se oli tehokas ja halpa työkalu. Haittana oli se, että en tiennyt, miten vakavasti vastaajat ovat suhtautuneet tutkimukseen sekä suuri kato. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2009, 193-195.) Tutkimusongelma oli luonteeltaan kartoittava ja selittävä. Tutkimus tutki nykyaikaa ja sen tarkoitus oli palvella tulevaisuutta. Tutkimus oli luonteeltaan sekä kvantitatiivinen (määrällinen), mutta pääasiassa kvalitatiivinen (laadullinen). Kvantitatiivinen näkökulma tarkasteli tutkimuksessa

esiintyviä määriä, kuten yhdistysten lukumäärää. Kvalitatiivinen näkökulma katsoi vastausten sisältöä ja tuloksia. Rinnakkain käytettävät tutkimusstrategiat olivat välttämättömiä ja toisiaan täydentäviä tutkimusmuotona. (Hirsjärvi ym. 2009, 135-139.)

Kyselylomake sisälsi kuusi (6) avointa kysymystä. Avointen kysymysten avulla hain uusia näkökulmia ja mahdollisuutta mielipiteiden ilmaisemiseen. Avoimet kysymykset antoivat motivaatiota vastata ja ilmaista itseään vastaajan omista lähtökohdista. (Hirsjärvi ym. 2009. 201.)

#### (LIITE 1)

Kyselylomakkeen kysymykset perusteluineen:

1. **Kuvailekaa yhdistyksenne toiminnan tarkoitus.** Kysymyksellä etsin yhdistyksen toimialaa ja toiminnan muotoja. Halusin tiedostoon tiedon, millä alalla yhdistys toimii. Näin tiedostoa on helppo käyttää, jos halutaan yhteys vaikka kaikkiin urheiluseuroihin.
2. **Onko toiminnassanne yleensä mukana ikäihmisiä?** Kysymyksellä kartoitin ikäihmisten osallisuutta yhdistyksessä. Halusin tietää, olivatko ikäihmiset erikseen huomioitu osallistujina tai kohteina. Kyselyn alussa avasin vastaajalle määritelmää ”ikäihminen”.
3. **Onko toiminnassanne nyt sellaista, mitä voisi kehittää ikäihmisiä kiinnostavaksi?** Kysymyksellä hain näkökulmaa huomaamaan ikäihmisen hyödyllisenä yhdistyksen jäsenenä.
4. **Olisiko teillä tietynlaista tarvetta kehittää toimintaanne?** Kysymyksellä hain yhdistyksen tulevaisuuden kuvia. Halusin tietää, onko yhdistyksellä suunnitelmissa laajentaa tai voimistaa toimintaansa. Kasvavat yhdistykset olisi hyvä huomioida potentiaalisena yhteistyökumppanina. Toisaalta hiipuviinkin yhdistyksiin voidaan saada lisättyä aktiivisuutta, jos yhdistyksellä itsellään on halua voimistua.
5. **Millaista yhteistyötä voisitte tarjota Rauman kaupungille huomioiden ikäihmiset toiminnassanne?** Kysymyksellä pyysin yhdistystä osallistumaan toimintaan ikäihmisten hyväksi. Halusin herätellä yhdistystä miettimään uusia-kin toimintamuotoja ikäihmisen näkökulmasta.

6. **Millaista yhteistyötä toivoisitte Rauman kaupungilta huomioiden ikäihmi-**  
**set toiminnassanne?** Kysymyksellä annoin mahdollisuuden vaikuttaa Rau-  
man kaupunkiin päin käytävässä yhteistyössä. Halusin auttaa yhdistyksiä vies-  
timään Rauman kaupungille päin toiveistaan.

Otin yhteyttä Raumalla toimiviin yleishyödyllisiin yhdistyksiin pääosin sähköpostilla, mutta myös kirjeillä. Kysely oli kaikille samanlainen, mutta vastaukset vaihtelivat runsaasti. Siihen vaikutti vastaustapa, jonka jätin mahdollisimman vapaaksi, jotta saisin paljon vastauksia. Sähköpostivastaukset olivat pääosin selkeitä vastauksia kysymykseen, kun taas puhelimitse saadut vastaukset olivat sisällöltään runsaampia ja rönsyilevämpiä. Kirjoitin ylös muistiin puhelinkeskustelun sisällön, vastaukset kysymyksiin.

Olin analysoinut sisällön kysymysten avulla. Luokittelin ja pelkistin vastaukset, jotta sain nostettua olennaiset asiat esille ja vastaukset kysymyksiini. Vastausten perusteella koostin sähköisen tiedoston, jossa ovat yhdistykset toimialoineen ja yhteystietoineen.

## 5.2 Tutkimuksen kohderyhmä

Kyselyn kohderyhmänä olivat raumalaiset yhdistykset. Näitä oli patentti- ja rekisteriyhdistyksen mukaan 854kpl. Valitsin näistä yhdistyksistä nimen perusteella yhdistykset, joiden katsoin toimivan ikäihmisten parissa tai ikäihmisten hyväksi tai joissa ikäihminen olisi toimijana. Sain otannaksi 549 yhdistystä. Lisäksi etsin rekisteröimättömiä yhdistyksiä. Löysin näitä mm. kyläyhdistyksistä, jonka jälkeen otannaksi tuli 640 raumalaista yhdistystä.

”Vapaaehtoistoimintaa tehdään osallisena yhdistyksissä, järjestöissä, kerhoissa, ja ryhmissä, joissa tarkoituksena on toteuttaa jotain yhteistä tavoitetta, arvoa tai tarkoituspää-  
rää. Esimerkiksi vapaa sivistystyö on tyypillistä suomalaista vapaaehtoistoimintaa oppimisen alueella. Uskonnolliset yhteisöt, puolueet ja ammattiyhdistykset eivät ole puhtaasti vapaaehtoista kansalaistoimintaa, koska heillä on takanaan esim. lainsäädäntö ja

taloudellinen tavoitteellisuus.” (Harju 2003.) Siksi esimerkiksi opinnäytetyssäni en voinut huomioida tällaisia yhdistyksiä. Otantaan sopivien yhdistysten lukumäärä päättyi lopulta 289:ään.

### 5.3 Aineiston keruu

Opinnäytetyötäni varten anoin ja sain tutkimusluvan Rauman kaupungilta. (LIITE 2) Tutkimusluvan jälkeen aloin etsiä yhdistysten yhteystietoja. Etsin ensisijaisesti internetistä Google-hakukoneen kautta. Näin varmistin yhteystietojen ajantasaisuuden. Sähköpostiosoitetta oli vaikea löytää. Etsiminen vei paljon aikaa, sillä piti selata monia internetin sivuja tiedon perässä. Osalla yhdistyksistä oli internet-sivullaan palautelomake tai yhteydenottolomake. Osalla ei ollut kotisivuja laisinkaan. Heidän yhteystietonsa löysin Googlen kautta kauppalehti.fi-sivustolta, jossa on kattava suomalainen yhdistysrekisteri yhteystietoineen. Tässä rekisterissä oli pelkkänä yhteystietona vain osoite. Etsin hakukoneesta ja Fonecta-tietopalvelusta sähköpostiosoitetta tai puhelinnumeroa nimen ja osoitteen perusteella. Mikäli löysin puhelinnumeron, pyysin tekstiviestin kautta sähköpostiosoitetta. Sen kautta sain lukuisia uusia sähköpostiosoitteita. Loppujen lopuksi lähetin kyselyn sähköpostitse 247:lle ja kirjeen postitse 31:lle. Lisäksi oli 11kpl erilaisia yhteydenottoja Facebook-sivuston ja kotisivujen palaute-lomakkeiden kautta.

Sain ensin vain 20 vastausta. Jatkoin vastausaikaa ja muistutin yhdistyksiä vastausten palauttamisesta uudella sähköpostilla. Se kannatti, sillä sain sen jälkeen vielä puolet palautteista. Lopullinen vastausmäärä oli 41kpl, joka tarkoittaa, että vastausprosentiksi muodostui 14% .

Varmistin tietosuojavaltuutetulta yhteystietojen rekisteröinnistä ja sen tarpeellisuudesta. Opinnäytetyönä valmistamaani tiedostoa, joka toimisi yhteystietorekisterinä, ei tarvitse ilmoittaa tietosuojavaltuutetulle. Sen sijaan Rauman kaupungin alkaessa käyttää tiedostoa tulee ilmoittaa siitä ja sen käytöstä tietosuojavaltuutetulle. (LIITE 3).

#### 5.4 Aineiston analysointi

Ensimmäiseksi keräsin aineiston yhteen. Aineistoa oli koottuna sähköpostiin ja muistiinpanoihin puhelinkeskusteluista. Kirjoitin puhtaaksi vastaukset. Erittelin aineiston sisällön kysymysten mukaan kuuteen eri luokkaan. Yhdistin viimeiset kysymykset yhteistyöstä yhteiseksi luokaksi. Merkitsin tuloksiksi varteenotettavat seikat, kuten myönteiset signaalit yhteistyöstä. Etenin analyysissä johdonmukaisesti tulkinnasta johtopäätöksiin ja kirjasin ne raporttiini. (Hirsjärvi ym. 2009, 221-225.)

Aloitin varsinaisen sisällön analyysin suunnitelmasta poiketen vasta keväällä. Onneksi olin loppuvuodesta eriteltyt vastaukset ja käynyt niiden sisällön läpi ajatuksella. Olin käynyt läpi myös puhelinkeskustelut, jotka olin kirjoittanut ylös. Yhdistystoiminnassa kuitenkin tapahtuu paljon muutoksia ja näin pitkä aika kartoituksessa ei enää vastaa nykyajan tilannetta. Keskeisen sisällön analyysin tuomat tiedot ovat kuitenkin hyödyksi tässäkin ajassa, vaikka Raumalle on syntynyt varmasti paljon uusia yhdistyksiä kartoituksen jälkeen.

## 6 TULOKSET

Rauman kaupungilla on kuitenkin nyt käytössään tiedostorunko, jota he voivat päivittää ja täydentää. Yhteystiedot on tallennettu Exel-tiedostoon kahteen taulukkoon: Kaikki raumalaiset mahdollisesti ikäihmisten kanssa toimivat yhdistykset sekä kyselyyn vastanneet, halunsa yhteistyöhön ilmaisseet yhdistykset. Tärkeä tulos tutkimuksessa oli yhdistysten lukumäärä. Kyselyn vastausprosentti ei kerro suoranaisesti yhdistysten aktiivisuudesta, sillä tutkimusmenetelmänä käytetyssä sähköpostikyselyssä oli odotettuna haittana suuri kato. Avointen kysymysten vastaukset ovat luettavissa tästä raportista johtopäätöksinä saaduista vastauksista. Tulokset ovat yhdistysten mielipiteitä ja toiminnan kuvauksia. (Hirsjärvi ym. 2009, 195.)

## 6.1 Yhdistysten toimialat

Olen itse valikoinut ja nimennyt toimialat. Valmista mallia en löytänyt, jonka perusteella olisin voinut jaotella yhdistyksiä. Perusteena toimialan nimeämiselle olivat vastaavissa olevat toimialojen kuvaukset sekä internetissä esiin tulevat kuvaukset yhdistyksen toiminnasta. Nimetessäni ja kategorioidessani olen katsonut toimialanimien vastaavan sitä tarkoitusta, mistä katson Rauman kaupungin hyötyvän. Toimialan nimen on kerrottava yhdistyksen toimintatarkoituksesta. Kaikki yhdistykset ovat yleishyödyllisiä raumalaisia yhdistyksiä.

1. Ammattiyhdistys on yhdistys, jossa jäsenenä on jonkin ammattialan eläkeläisiä. Ammattiyhdistys tässä yhteydessä ei tarkoita ay-liikettä.
2. Eläkeläisyhdistys on eläkeläisistä koostuva yhdistys.
3. Hengellinen yhdistys on aatteellinen yhdistys.
4. Kerholla tarkoitan ryhmää, jotka oman mielenkiintonsa perusteella ovat perustaneet yhdistyksen, jossa keskenään toimivat.
5. Koti & Perhe- yhdistykset toimivat kotitalouksien hyväksi.
6. Kulttuuriyhdistykset ovat taiteen parissa toimivia yhdistyksiä.
7. KV-toiminta on pääasiassa ystävyystoimintaa ulkomaalaisten- tai vieraan kulttuurin kanssa.
8. Kyläyhdistykset olivat kylien yhdistyksiä ja asukasseuroja.
9. Luontoyhdistys toimii luontoharrastusten parissa.
10. Maanpuolustus käsitti yhdistykset, jotka toimivat esimerkiksi sotaveteraanien hyväksi.
11. Metsästysseurat.
12. Musiikkiyhdistykset olivat kuoroja ja orkestereita.
13. Nuorisokulttuuri olivat yhdistyksiä, joissa toimivat nuoret.
14. Opiskelijayhdistyksissä toimivat opiskelijat.
15. Partiotoiminta
16. Pelastusyhdistykset toimivat esimerkiksi meripelastustehtävissä.
17. Perinneyhdistykset toimivat perinnekulttuuriharrastusten parissa.
18. Sivistisyhdistys toimi sivistystyön parissa.
19. Tukiyhdistykset olivat potilasjärjestöjä ja niiden alaisuudessa toimivia yhdistyksiä.

## 20. Urheiluseurat.

### 6.1.1 Vastanneet yhdistykset

Kyselyyn vastasi kaikkiaan 41 yhdistystä, joista yksi vastasi, ettei halua olla mukana tutkimuksessa. Kyselyyn vastasi kahdestakymmenestä toimialasta kymmenen, eli puolet. Määrällisesti eniten vastauksia tuli tukiyhdistyksiltä. Sain heiltä vastauksia yhdeksän (9) kappaletta. Monia vastauksia tuli myös seuraavilta yhdistyksiltä: Urheiluseuroilta 7 vastausta, eläkeläisyhdistyksiltä 6 vastausta, kyläyhdistyksiltä 5 vastausta, kulttuuriyhdistyksiltä 5 vastausta ja musiikkiyhdistyksiltä 4 vastausta. Yksittäiset vastaukset tulivat ammattiyhdistyksiltä, Koti & Perhe -yhdistyksiltä, kerhoilta ja sivistisyhdistykseltä. Kuviosta nähdään vastanneiden yhdistysten jakautuminen pylväsdiagrammin avulla.



Kuvio 1. Vastanneet yhdistykset toimialoittain

## 6.2 Ikäihmisten osallisuus yhdistyksen toiminnassa

Kyselyssä kysyin onko yhdistyksen toiminnassa yleensä mukana ikäihmisiä. Pääosin ikäihmisistä koostuvia yhdistyksiä olivat kaikki eläkeläisyhdistykset ja lisäksi 15 muuta yhdistystä. Puolet osallistujista olivat ikäihmisiä kahdessa yhdistyksessä. Kuusi yhdistystä kertoi, että osa osallistujista on ikäihmisiä. Kaksi ilmoitti, ettei osallistujista ole yhtään ikäihmistä. Kolmen yhdistyksen toiminnassa pääosa osallistujista olivat nuoria eläkeläisiä tai eläkkeelle siirtyviä.

Runsaasti ikäihmisiä oli mukana tukiyhdistyksissä, kyläyhdistyksissä sekä musiikkiin ja perinteisiin liittyvissä yhdistyksissä. Eläkeläisyhdistykselle ikäjakauma oli selviö, eli kaikki jäsenet olivat eläkeläisiä. Monissa yhdistyksissä toimi lisäksi senioriryhmä.

## 6.3 Ikäihmisten mukaan ottaminen toimintaan tai toiminnan kohteeksi

Moni yhdistys vastasi tavoitteena olevan yhdistyksen nuorentaminen. He toivoivat saavansa enemmän nuoria jäseniä lisää. Osa oli kuitenkin jo oivaltanut ikäihmisten voimavarat ja ikäihmiset hyödyllisinä toimijoina, esimerkiksi perinteen siirtämisessä ja neuvonantajina. "Ensi keväänä on tarkoitus kunnostaa pärekatto. Siihen tarvitaan kylän vanhoja miehiä mestareiksi". Yhdistykset, joissa pääosa toimijoista oli ikäihmisiä, toimivat oman mielenkiintonsa mukaan järjestäen osallistujalähtöistä toimintaa. Ikäihmisten mukaan ottamisen lisääminen kiinnosti osaa yhdistyksistä.

Eryteisesti kyläyhdistykset halusivat kehittää toimintaansa ikäihmisiä kiinnostavaksi. Urheiluseurat osasivat ajatella suunnittelevansa erilaisia liikuntamuotoja ikäihmisiä paremmin palvelevaksi. Osalla oli suunnitteilla uutta senioritoimintaa. Tukiyhdistykset osasivat suunnitella kehittävänsä toimintaansa ikäihmisten elämäkokemuksista hyödyntäen, esimerkiksi tarinakerholla. Osa näki ikäihmisten hyödyn kannattajajäsenenä ja osa näki ikäihmiset liian hauraina osallisiksi fyysisesti vaativaan harrastukseen. Eroa yhdistyksissä oli siinä, miten he ymmärsivät ikäihmiset osallisina. Ikäihmisten voimavaroja oli toisten vaikea nähdä ja tajuta. Osa oli huomannut ikäihmisillä olevan elämäkokemuksen lisäksi myös asiantuntijuutta, mitä jakaa.

#### 6.4 Yhdistysten sisäinen kehitystarve

Yleinen kehitystarve yhdistyksillä oli jäsenistön nuorentaminen. Osa yhdistyksistä näki ikäihmiset hyödyllisinä jäsenhankinnan suorittamisessa. Eläkeläisyhdistykset halusivat kehittää toimintaansa monipuolisemmaksi jäsenistöään palvelevaksi. Uusia toimintamuotoja mainittiin, kuten esimerkiksi karaokelaulu, tanssi ja laulu, sekä liikunta. Isommissa eläkeläisyhdistyksissä nähtiin myös tarvetta kehittää yhdistyksen organisaatiota. Kyläyhdistysten kehittämistarve liittyi talkoolaisiin ja talkoohenkeen. Aktiivisia toimijoita yleensä haluttiin lisää. Yhtenä keinona siihen nähtiin markkinoinnin kehittäminen.

#### 6.5 Rauman kaupungin kanssa tehtävä yhteistyö

Vain kolme yhdistystä ei ottanut vastaan yhteistyötä. Kukaan näistä ei kieltäytynyt, mutta he ilmoittivat, etteivät katsoneet yhteistyötä tarpeelliseksi. Osa näistä yhdistyksistä näki toimintansa olevan sisäpiirin toimintaa tai hiipuvaa. “Katsotaan niin kauan, kun joku jaksaa toimia”. Yleensä yhteistyöhön, teemapäiviin ja yhteisiin tapahtumiin halusi osallistua kaikki musiikkiyhdistykset. Ne nähtiin mahdollisina toimintamuotoina myös osalla eläke-, kylä-, tuki-, sekä ammatti- ja sivistisyhdistyksellä.

Tarjouksia yhteistyöstä tuli hyvin. Ammattiyhdistys tarjosi asiantuntijaluentoja ja opetusta. “Se mitä seura voisi tarjota kaupungille, voisi olla senioreiden asiantuntijapalveluita. Onhan jäsenistöllä kokemuksia ja teknistä osaamista monelta tekniikan alalta. Monet jäsenet voisivat olla kiinnostuneita tällaisista haasteista”. Esityksiä ikäihmisille olivat valmiita antamaan niin musiikki- kuin liikuntayhdistyksetkin. Kyläyhdistykset tarjosivat talkooapua. Myös tukiyhdistys halusi toimia yhteisen hyvän vuoksi. Vanhainkotien ulkoilutusapu tuli hyvin esille ja tarjolle. Vastuukysymys askarrutti ulkoilutusasiassa. Yhdistykselle oli kerrottu, että se tarvitsee vakuutuksen, jos ulkoilutuksessa sattuu vahinko. Pari yhdistystä tarjosi esteetöntä retki- ja liikuntatoimintaa ikäihmisille.

Tiloja tarjottiin ja haluttiin. Tiloja tarjosivat kyläyhdistykset. Kyläyhdistysten selkeä viesti oli, että he haluavat lisää toimintaa Rauman kaupungilta tarjoamiinsa tiloihin, kuten kansalaisopiston toimintaa ja muita palveluja. Hankkeiden avulla kylät olivat saaneet kokoontumispaikkoja joissa kaikenikäiset viihtyvät yhdessä ja joissa Rauman kaupunki järjestää myös toimintaa. Kylien kehittämishanke tuli esille hyvänä asiana. Kyläyhdistyksillä yhteistyö Ravakka ry:n kanssa oli koettu erityisen antoisana. Ravakka ry on paikallinen maaseudun kehittämissyhteistyö, joka rahoittaa hankkeita EU:n, valtion ja kunnan kautta. Kyläyhdistykset olivat mukana Rauman kylien kehittämishankkeessa.

Järjestöaloja mainittiin hyvänä tilojen järjestäjänä. Tilan puute, kalliit tilat sekä varustukseltaan vaillinaiset tilat tuotiin ongelmana esille. Edullisia liikunta- ja kokoontumistiloja haluttiin. Varsinkin eläkeläisyhdistykset kokivat tilan puutetta. Äänentoistoa ja nettiyhteyksiä kaivattiin kokoontumistiloihin.

Toimintaan liittyvässä yhteistyössä asiantuntijaluentoja ja esitelmiä tarjottiin ja samalla toivottiin. Varsinkin tukiyhdistykset katsoivat tärkeäksi asiantuntijuuden välittämisen. Heidän jäsentensä keskinäinen kokemusten ja asiantuntijuuden voitiin katsoa palvelevan myös laajempaa yleisöä. Kyseessä oli ns. sairauden vertaistuki ja sen tuomat hyödyt. Palvelutori mainittiin yhdessä vastauksessa yhtenä mahdollisena yhteisen toiminnan edesauttajana tiedottamisen keinoin. Toivottiin yhteistyön koordinaointia. Palvelutorihanke sekä myös seurakunta mainittiin yhtenä yhteistyön mahdollistajana. Palvelutorihanke on Rauman kaupungin ja SITRA:n rahoittama hanke yhteisen palvelutorin aikaansaamiseksi.

Toivomuksia tuli runsaasti. Haluttiin apua esimerkiksi tiedottamiseen, kuten esimerkiksi infotilaisuuksia ja apua yhdistyksen tiedottamisen kehittämiseen ja toteuttamiseen. Tässä yhteydessä mainittiin myös palvelutori-hanke yhtenä eteenpäin vievänä mahdollisuutena. Haluttiin asiantuntija-apua ja ohjaajia toimintaan. Haluttiin verkostoitumista ja yhteistyötä muiden yhdistysten kanssa. Verkostoituminen ja organisointi tulivat esille eläkeläis- ja kyläyhdistysten parissa. Haluttiin vaikuttaa, eli yhdistykset halusivat saada edustuksensa kaupungin päätöksiin vaikuttaviin tahoihin, kuten ikäneuvostoon. Rahallisen tuen mainitsi vain kaksi eläkeläisyhdistystä.

Positiivisena asiana nähtiin toiminta-avustukset ja liikunnan tukeminen eläkeläisyhdistyksille.

## 7 JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA

Selvitin millä toimialoilla raumalaiset yhdistykset toimivat. Ei ollut yllätys, että urheiluseuroja oli eniten. Tukiyhdistyksiä, eli potilasjärjestöjen tukiyhdistyksiä ja kulttuuriin liittyviä yhdistyksiä oli myös runsaimmin. Raumalaisten yhdistysten kokonaislukumäärä oli huima ja luku on kasvava kokoajan. Yhdistysten jäsenistön määrä vaihteli muutaman henkilön kerhosta isompiin järjestöjen alueyhdistyksiin. Halusin selvittää ja olin kiinnostunut muistakin, kuin eläkeläisyhdistyksistä, jotka olivat selvästi ikäihmisten parissa toimivia yhdistyksiä. Löysinkin parikymmentä erilaista toimialaa yhdistysten parista. Varmasti näissä kaikissa oli mukana ikäihmiset joko toimijoina tai toiminnan kohteina. Se, että näkivätkö yhdistykset ikäihmisensä joukoissaan, vie seuraavaan kysymykseen: Mitkä yhdistykset toimivat tai voisivat toimia ikäihmisten parissa?

Eräät yhdistykset eivät ymmärtäneet kyselyn kautta välittämäni viestiä. Vastattiin, että he toimivat tiiviisti jonkin asian ympärillä, joka ei kosketa ikäihmisiä. Ehkä kysymykseen avoimemmin ja syvällisemmin paneutumalla olisi voitu käsittää myös ikäihmiset toimijoina tai kohteina. Yhdistyksissä mahdollisesti koettiin, että jos ei toiminnassa ole mukana eläkeläisiä, ei toiminta ole missään tekemisissä ikäihmisten kanssa. Tarkoitukseni ja toiveenani oli löytää juuri sellaisia uusia yhdistyksiä, joilla ei ole toimintaa ikäihmisten kanssa, mutta joilla olisi annettavaa heille tai voisivat jatkossa suunnitella sellaista toimintaa, että saisivat ikäihmisiä mukaan. Yritin auttaa yhdistyksiä näkemään ikäihmiset arvokkaina voimavaroina elämän- ja ammattikokemuksineen. Kaikilta osin en onnistunut, mutta muutama yhdistys todella oivalsi asian ja alkoi jo toimiakin sen hyväksi. Senioritoimintaa suunniteltiin aloitettavaksi ja ikäihmisiä

kutsuttiin asiantuntijoiksi. Käydessäni läpi yhdistyslistaa, mietin kunkin yhdistyksen kohdalla erilaisia ikäihmisiä koskevia toimintoja. Onnistuin löytämään niitä kaikista. Tein johtopäätöksen, että yhdistykset eivät olleet kysyneet ikäihmisiä mukaan tarpeeksi selvästi tai he olivat aliarvioineet ikäihmisten kyvyt tai kiinnostuksen. Vahtivuoro venekopilla voisi tuoda sisältöä ja arvokkuuden tunnetta ikäihmisen elämään siinä, missä asiantuntijana esiintyminen seminaarissakin. Pitäisi lisätä yhteiskunnallista keskustelua vapaaehtoistoiminnasta ja yhdistystoiminnan mahdollisuuksista ja vaikutuksista. Kun ymmärretään, mikä motivoi lähtemään mukaan yhdistystoimintaan ja mikä yksilöllinen ja yhteiskunnallinen merkitys toiminnalla on, voidaan rakentaa sosiaalisesti tervettä hyvinvointia kaikenikäisille kansalaisille. Viittaan tässä yhteydessä Anne Birgitta Yeungin: ”Vapaaehtoistoiminnan timanttiin” sekä Ilkka Haarnin teokseen Kolmas elämä.

Selvitin raumalaisten yhdistysten yhteystiedot ja kokosin ne sähköiseen tiedostoon. Tiedosto on ”elävä”, sillä yhdistyksiä lopetetaan ja niitä syntyy jatkuvasti lisää. Yhdistysten yhteyshenkilöt muuttuvat, joten tiedostoa tulee päivittää aika-ajoin. Tiedostosta on suuri hyöty yhteistyössä Rauman kaupungin kanssa. Sähköpostiosoiteisto on kattava ja sillä saa helposti ja taloudellisesti viestin yhdistyksille. Koska tiedostossa on mainittu toimialat, voi kaupunki tiedottaa täsmennetysti tietyille yhdistyksille. Lisäksi tiedostossa on puhelinnumeroita täydentämään yhteydenotomahdollisuuksia. Lisäksi tiedostossa on postiosoitteita ja linkkejä yhdistysten internetin kotisivuille. Jatkossa koottujen tietojen ja luotujen yhteyksien käyttö tulevaisuudessa lisää, helpottaa ja mahdollistaa Rauman kaupungin yhteistyötä kuntalaisten ja ikäihmisten kanssa.

Yhteistyömallien lisääminen ja aktiivisuuden nostaminen helpottuu, kun yhteistyökumppanit ja heidän toimintaresurssinsa ovat tiedossa. Jatkuva, kehittyvä yhteistyö Rauman kaupungin ja yhdistysten kanssa olisi siten jouhevampaa. Valmis verkosto on helppo ottaa käyttöön työkaluksi suunnitelmalliseen kehittämistyöhön ikäihmisten hyväksi.

Tutkimuksen tarkoitus oli viestiä ja antaa palautetta sekä yhdistysten, että kaupungin suuntaan. Mielestäni suurin yhdistysten huolenaihe oli hiipuva talkootyö ja osallistu-

jamäärä. Yhdistykset ilmaisivat halunsa ”nuorentua”. Yhteistyö niin muiden yhdistysten kanssa kuin kaupunginkin kanssa nähtiin mielestäni hyvin positiivisena ja mahdollisena. Kyliltä tuli mielestäni selkeä viesti, että kaupungin tulisi laajentaa toimintaansa syrjäseudulle. Yhdistysten toiminnan kuvauksesta sain viestin, että yleinen yhdessä viihtyminen oli antoisinta. Se onkin tärkeä motivaatio ryhtyä yhdistystoimintaan, kuten Ilkka Haarnikin teoksessaan ”Kolmas elämä”, toteaa. Kyselyssä tuotiin esille ikäihmisten voimavarat, kuten esimerkiksi ammatillinen osaaminen. Tätä osaamistaan jakaessaan työuransa ulkopuolella he varmasti kokevat itsensä tarpeelliseksi, arvokkaaksi ja hyödylliseksi kansalaiseksi.

Vastauksissa viestitiin, että halutaan kehittyä ja jalostaa sekä laajentaa yhdistyksen toimintaa. Osa pienistä yhdistyksistä koki, että ”näillä mennään, kunnes loppu tulee”. Nämä olivat muutaman jäsenen hiipuvia harrastekerhoja. Ehkä heidän harrastuksensa ei ollut muodissa tämän ajan kulttuurissa. Yhdistyksiä kuitenkin perustetaan aina ja osalla toiminta loppuu. Vanhat harrastukset ja ilmiöt saattavat nousta uudelleen muotiin tai löydetään uusia harrastuksia, joiden harrastajat haluavat lyöttäytyä yhteen. Joka päivä Suomeen syntyy uusia yhdistyksiä. Uskon, että tulevaisuudessa yhdistystoiminta on nousussa. Toimintatavat syntyvät kansalaisten tarpeeseen ja yhdistyksen toiminnan tarkoitus on vastata jäsenistön tarpeisiin.

Olin iloinen, että yhdistykset luottivat toimintaansa eivätkä vastaukset kallistuneet rahallisen tuen peräämiseksi. Ilo oli myös saada viestiä kyliltä, että toiminta on innostunut ja kehittyvää, ikäihmiset huomioivaa.

Hyvä oli myös huomata, että kaivattiin yhteistyön johtamista. Katson, että johtamisen avulla saadaan kolmas sektori toimivaksi yhteistyökumppaniksi kaupungille.

Asiantuntijuutta on mielestäni syytä lisätä. Nykyään on mahdollista monipuolinen ja runsas rahoittajien tarjonta. Se vaatii vain tietämystä, taitoa ja projektien hallintaa. Kolmannen sektorin ratas on valmistettava vankaksi ja kestäväksi, jotta se pystyy pyörimään jouhevasti ja tuottavasti. Olisiko Raumallakin tarvetta koordinaattorille? Tätä voisi pohtia ja hakea mallia esimerkiksi Turusta.

Mielestäni yhdistymistä kannattaa edelleenkin suosittaa. Pienetkin kerhot voivat olla iso pelastus ikääntyvälle ja syrjäytyvälle henkilölle. Kylä- ja asukasyhdistykset voisivat olla hyviä toiminnallisia ”sosiaalisia toreja” ja yhteen kerääjiä syrjäytymistä vastaan. Liikunta nousi mielestäni hyvin esille kyselyistä. Kulttuuriyhdistyksetkin harrasivat liikuntaa yhdessä ja kokivat sen tärkeäksi.

Vastausprosentti oli alhainen. Vastausprosentti jäi 14prosenttiin. Samaan aikaan aloitettu palvelutorihankkeen kartoitus saattoi vaikuttaa vastaamiseen. Yhdistykset saattoivat kokea ”kyselyruuhkaa”. Koska kysely suoritettiin pääasiallisesti sähköpostilla, vaikutti se jo osaltaan asiaan. Ehkä yhdistykset olivat olleet kiireisiä, eivätkä ottaneet taakakseen kyselyyn vastaamista. Voi myös olla, että kyselyä ei otettu vakavasti. Miten tarkasti yhdistykset käyvät läpi sähköpostejaan? Osoitekin oli voinut vanhentua tai yhteyshenkilö muuttua. (Hirsjärvi ym. 2009, 195.) Mietin myös, oliko avoimiin kysymyksiin vastaaminen liian vaikeaa? Laadukkaimmat vastaukset sain puhelimitse. Sain onneksi tehtyä hyvät muistiinpanot puhelinkeskusteluista.

Katson onnistuneeni opinnäytetyössäni, sillä sain aikaiseksi kattavan yhteystietotiedoston ja hyviä suuntaa-antavia viestejä yhdistyksiltä, monipuolisesti monilta toimialoilta.

Lopuksi haluan pohtia ikäihmisiä yhdistysten toiminnassa. Minulla ei voi olla kokemusta tästä asiasta, koska en ole vielä itse ikäihminen. Minulla on kuitenkin runsaasti kokemusta toimimisesta ikäihmisen kanssa yhdistystoiminnassa. Olen miettinyt heidän motivaatioitaan käytännön kannalta. Palaan aina samaan lopputulokseen, yhteisöllisyyteen. Olen varma, että se on kantava voima ja samalla palkka kaikessa vapaaehtoistoiminnassa. Ikäihmisten toimintaan mukaan kutsumisessa olisikin mielestäni tärkeä ottaa asenne, että annetaan hänelle mahdollisuus toimia lähtökohtaisesti omien voimavarojensa mukaan, eikä asettaa hänelle ikäihmisen roolia näin mahdollisesti aliarvioiden hänen resurssinsa. Olen tämän monesti itse oppinut kantapään kautta.



## LÄHTEET

Fields, M. 2005. Toiminnallista kasvatustyötä ja kasvatuksellista toimintaa - kansalaisjärjestöt aktiivisen kansalaisuuden vaalijoina. Teoksessa A.Iivonen (toim.) Yksilö, yhteisö ja kansalaisyhteiskunta. Vantaa: Opintotoiminnan keskusliitto, 17-25.

Haarni, I., 2010. Vapaaehtoisuus ja hyvinvointi. Viitattu 22.5.2015. [http://www.vapaaehtoiseksiseniorina.fi/tutkimu sta/tutkimuskatsaukset#hyvinvointi](http://www.vapaaehtoiseksiseniorina.fi/tutkimu_sta/tutkimuskatsaukset#hyvinvointi)

Haarni, I., 2010. Kolmas elämä. Aktiiviset eläkeikäiset kaupungissa. Helsinki: Gaudemus.

Harju, A., 2003. Kansalaisyhteiskunnan määritelmä. Viitattu 24.4.2015. <http://www.kansalaisyhteiskunta.fi>

Haverinen, R., 2008. Sosiaalinen osallisuus (social inclusion) kuuluu arkeen. Teoksessa Suomi & Hakonen (toim.) Kuluerästä voimavaraksi. Jyväskylä: PS-kustannus

Hirvonen, E. & Markkanen, A. 2014 Esipuhe. Yhdessä toimien. Viitattu 22.5.2015. [http://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/87573/2014\\_B\\_15\\_Yhdessa\\_toimien.pdf;jsessionid=0CCF9C032E24EDB45481E47A28DD778D?sequence=2](http://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/87573/2014_B_15_Yhdessa_toimien.pdf;jsessionid=0CCF9C032E24EDB45481E47A28DD778D?sequence=2)

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2009. Tutki ja kirjoita 15. uud. p. Helsinki: Tammi

Humalajoki, J.K. 2014. Kolmas sektori. Viitattu 19.5.2015. <http://www.humalajoki.fi/index.php/kolmassektori>

Ikäinstituutti www-sivut. 2015. Vapaaehtoistoiminnan periaatteet. Viitattu 23.5.2015 <http://www.vapaaehtoiseksiseniorina.fi/senioreille/vapaaehtoisten+periaatteet/>

Ikäinstituutti www-sivut. 2015. Vanheneminen voimavarana. Viitattu 7.7.2015. <http://www.vapaaehtoiseksiseniorina.fi/jarjestoille/vanheneminen+voimavarana/>

Iivonen, A. 2005. Järjestötoiminta vaikuttaa Suomessa. Teoksessa A.Iivonen (toim.) Yksilö, yhteisö ja kansalaisyhteiskunta. Vantaa: Opintotoiminnan keskusliitto, 7-12.

Iivonen, E. 2005. MLL toimii vaikuttamalla ja vaikuttaa toimimalla. Teoksessa A.Iivonen (toim.) Yksilö, yhteisö ja kansalaisyhteiskunta. Vantaa: Opintotoiminnan keskusliitto, 81.

Jelli-järjestöpalvelun www-sivut. 2015. Viitattu 20.8.2015. <http://www.jelli.fi/osallisuus/osallisuusaineisto/osallisuus-sanasto/>

Kurki, L., 2007. Innostava vanhuus. Helsinki: Oy Finn Lectura

Laatusuositus hyvän ikääntymisen turvaamiseksi ja palvelujen parantamiseksi. 2013. Helsinki: Sosiaali- ja terveysministeriö. Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2013:11. Viitattu 19.5.2015. [http://www.stm.fi/c/document\\_library/get\\_file?folderId=6511564&name=DLFE-26915.pdf](http://www.stm.fi/c/document_library/get_file?folderId=6511564&name=DLFE-26915.pdf)

Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta ja iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista. 2012. L 28.12.2012/980

Nyman, I., 2010 Yksilön oikeus yksityisyyteen. Kaste-hanke. Viitattu 7.7.2015 [https://www.korsholm.fi/.../Handbok\\_individens\\_integritet\\_finska-%7Bd](https://www.korsholm.fi/.../Handbok_individens_integritet_finska-%7Bd)

Nylund, M. & Yeung, A. B. 2005. Vapaaehtoistoiminta. Anti, arvot ja osallisuus. Jyväskylä: Gummerus.

Ojanen, E. 2005. Kansalaistoiminta, vaikuttaminen ja sivistys. Teoksessa A.Iivonen (toim.) Yksilö, yhteisö ja kansalaisyhteiskunta. Vantaa: Opintotoiminnan keskusliitto,43-45.

Rajaniemi, J., 2010. Käsitteet. Viitattu 19.5.2015. <http://www.vapaaehtoisesiseniorina.fi/tutkimusta/kasitteet/>

Tahvanainen, K. 2005. Kulttuuria talkootyöllä - Ilosaarirock. Teoksessa A.Iivonen (toim.) Yksilö, yhteisö ja kansalaisyhteiskunta. Vantaa: Opintotoiminnan keskusliitto, 29.

Tuomela, J. 2010. Satakunnan Hyvinvoinnin järjestöstrategia. Hyvinvointialan maakunnallinen toimintasuunnitelma 2011-2014. Satakunnan yhteisöt ry. 2010

Valliluoto, S. 2014. Vapaaehtoistoiminnan mahdollisuuksista ja esteistä. Helsinki: Kilpailu- ja kuluttajaviraston selvityksiä 4/2014

VESA-Verkkosanasto 2015.YSA-Yleinen suomalainen asiasanasto. Viitattu 24.4.2015. <http://www.vesa.lib.helsinki.fi/ysa>

Väisänen, M., 2010. Toimintamalli vapaaehtoistoimijoiden johtamiseen. Verkostojohtamisen JET –tutkinto.Viitattu 20.5.2015 [http://www.kansalaisareena.fi/toimintamalli\\_vapaaehtoistyontekijoiden\\_johtamiseen.pdf](http://www.kansalaisareena.fi/toimintamalli_vapaaehtoistyontekijoiden_johtamiseen.pdf)

**Hyvä vapaaehtoisyhdistyksen toimija**

Olen geronomiopiskelija Satakunnan ammattikorkeakoulusta. Opintoni koskevat vanhustyön kehittämistä. Opintoihini kuuluu opinnäytetyön tekeminen. Opinnäytetyöni aiheena on kartoittaa raumalaiset yhdistykset, jotka toimivat ikääntyneiden parissa. Tällä tarkoitan toimintaa, joka on tarkoitettu ikäihmisille tai toimintaa jossa ikäihminen on toimijana. Ikäihmisellä tarkoitan tässä tutkimuksessa eläkeiän saavuttaneita. Tavoitteenani on kartoituksen avulla saada koottua yhteen yhdistysten yhteystiedot, yhdistysten toiminnan kuvaukset ja kehittymisajatukset. Osallistumisenne kautta saisitte myös viestiä Rauman kaupungille. Tarkoituksena on, että jatkossa Rauman kaupunki ja yhdistykset kehittäisivät ja lisäisivät yhteistyötä ikäihmiset huomioiden.

**Miksi tämä aihe on tärkeä?** Yhteiskuntamme ikärakenne vanhenee. Iäkkäämpiä kuntalaisia on yhä enemmän. On tärkeää huolehtia heidän hyvinvoinnistaan ja toimintakyvystään. Tutkimusten mukaan sosiaalinen toiminta on yksi tärkeimmistä keinoista hyvään vanhenemiseen. Puhutaan osallistavasta toiminnasta, jolla tarkoitetaan, että kansalainen itse saa itse omista lähtökohdistaan osallistua häntä tukevaan yhteiskunnalliseen toimintaan. Yhdistystoiminta tarjoaa tähän loistavat puitteet.

Työskentelyäni varten tarvitsen yhteydenottonne. Osallistuminen on täysin vapaaehtoista, mutta jokainen yhteydenotto ja vastaus on tärkeä. Voitte osallistua ja vastata tähän sähköpostilla tai kirjeitse tai pyytää minua ottamaan yhteyttä puhelimitse, miten teille vain sopii.

Pyydän ystävällisesti Teitä ottamaan minuun yhteyttä viimeistään 30.10.2014 mennessä.

**Yhteistyöstä kiittäen**

Tanja Hakulinen

Jokitanhua 129, 27510 Eura Puh: **050 536 7677**

e-mail: [tanja.hakulinen@student.samk.fi](mailto:tanja.hakulinen@student.samk.fi)

**KYSYMYKSET:**

1. **Kuvaillaa yhdistyksenne toiminnan tarkoitus.** Esimerkiksi kylän kehittäminen, liikunnan edistäminen, perinteiden jatkaminen, koululaisten hyväksi toimiminen...
2. **Onko toiminnassanne yleensä mukana ikäihmisiä?** Esimerkiksi vähän, joskus, paljon, pääosin...
3. **Olisiko toiminnassanne nyt sellaista, mitä voisi kehittää ikäihmisiä kiinnostavaksi?** Esimerkiksi ikäihmisten elämäkokemuksen mukaan ottaminen toimintamuotoihin.
4. **Olisiko teillä tietynlaista tarvetta kehittää toimintaanne?** Esimerkiksi jäsenhankintaa, rakenne- tai kehityshanketta?
5. **Millaista yhteistyötä voisitte tarjota Rauman kaupungille huomioiden ikäihmiset toiminnassanne?** Esimerkiksi osallistuisitte ikäihmisille suunnattuihin teemapäiviin ja tapahtumiin?
6. **Millaista yhteistyötä toivoisitte Rauman kaupungilta huomioiden ikäihmiset toiminnassanne?** Esimerkiksi toimitiloja, asiantuntijoita, verkostoa, koordinoitua?



## SAMK / Sopimus opinnäytetyön tekemisestä

Opinnäytetyön tekijä: <i>Tanja Hakulinen</i>	
Opiskelijanumero: <i>1301582</i>	Aloituserhmä: <i>AGE135P</i>
Koulutusohjelma: <i>Vammustyö</i>	
Opinnäytetyötä ohjaavan opettajan nimi, sähköposti, puhelinnumero ja osoite: <i>Päivi Kankaanranta paivi.kankaanranta@samk.fi 044 7106221</i> <i>Satakunnan ammattikorkeakoulu Maamiehenkatu 10 28500 Pori</i>	
Toimeksiantaja, yhteys henkilön nimi, sähköposti, puhelinnumero ja osoite: <i>Resson kumpunki / Keskus 7.044-7935258</i> <i>Ah - Kumpulainen</i> <i>Stahluksentstn 6, 26100 Rissala</i>	
Opinnäytetyön nimi: <i>Ikääntyneiden parissa toimivien vapaaehtoisyhdistysten</i> <i>kartoittaminen Raunalla</i>	
Työn etenemisaikataulu: <i>syksy 2014 - kevät 2015</i>	
Tarkempi selvitys on sopimuksen liitteenä olevassa hyväksytyssä tutkimus-/projektisuunnitelmassa.	
Tätä sopimusta koskevat erimielisyydet pyritään ratkaisemaan ensisijaisesti neuvottelemalla osapuolten kesken. Mikäli asiasta ei päästä sopimukseen, erimielisyydet ratkaistaan Satakunnan käräjäoikeudessa.	
Tätä sopimusta on laadittu kappaleita, yksi kullekin osapuolelle.	
<b>Olemme lukeet sopimusehdot (sivu 2) ja hyväksymme ne.</b>	
Päiväys: <i>11.9.2014</i>	
Toimeksiantajan edustajan allekirjoitus, nimike ja nimen selvitys: <i>Ah - Kumpulainen</i> <i>johtaja / tittö</i>	
Osaamisalueen johtajan allekirjoitus ja nimen selvitys: <i>Punko Konttinen - Loh</i>	
Opinnäytetyön ohjaajan allekirjoitus: <i>Päivi Kankaanranta</i>	
Opinnäytetyön tekijän allekirjoitus: <i>Tanja Hakulinen</i>	

**OHJAUS**

Tanja Hakulinen  
 Jokitanhua 129  
 27510 Eura

**Viite** Tietosuojavaltuutetun toimistolle lähettämänne 1.11.2014 päivätty ilmoitus ja tietosuojaseloste sekä puhelinkeskustelu 26.11.2014

**ILMOITUS VASTAANOTOSTA**

Olemme vastaanottaneet lähettämänne raumalaisten yhdistysten yhteystietoja koskevan rekisteri-ilmoituksen ja rekisteriselosteen. Kiitämme ilmoituksestanne.

Lähettämänne ilmoituksen sekä käymämme puhelinkeskustelun perusteella vaikuttaisi siltä, että Teillä ei ole henkilötietolain mukaista ilmoitusvelvollisuutta Tietosuojavaltuutetun toimistolle. Tarkoituksenanne ei ilmeisesti ole käyttää rekisterin henkilötietoja itse, vaan luovuttaa ne Rauman kaupungille. Jos rekisteriä tullaan aikanaan käyttämään, tulee rekisterinpitäjän huolehtia toimintansa lainmukaisuudesta.

Lisätietoja ilmoitusvelvollisuudesta tietosuojavaltuutetulle löydätte tietosuojavaltuutetun toimiston verkkosivuilta sähköisesti saatavissa olevasta oppaasta "Henkilötietolain mukainen ilmoitusvelvollisuus", ks. Oppaat, <http://www.tietosuoja.fi/27212.htm>.

Lisätietoja tietosuojasta ja tietosuojavaltuutetun toimivallasta on saatavissa Internet-sivustolta [www.tietosuoja.fi](http://www.tietosuoja.fi). Ajantasainen lainsäädäntö on löydettävissä esim. Finlex-säädöstietopankista, [www.finlex.fi](http://www.finlex.fi).

Tietosuojavaltuutetun toimiston puolesta,

Toimistopäällikkö



Heljä-Tuulia Pihamaa

Tietopalvelusihteeri



Hanna Pentti

**TIETOSUOJAVALTUUTETUN TOIMISTO**

Postiosoite	Käyntiosoite	Vaihde	Sähköposti ja kotisivut
PL 800	Ratapihantie 9	029 56 66700	tietosuoja@om.fi
00521 Helsinki	6. kerros		<a href="http://www.tietosuoja.fi">http://www.tietosuoja.fi</a>
<b>Neuvonta</b>	029 56 16670	ma-to 9:00-11:00 & 13:00-15:00	pe 9:00-12:00